

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 37

Lýsingarprísur fyri min: 20 øyr á
1. síðu, 15 øyr á 3. og 4. síðu

Leygardagin 13. september 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. árg.

Bókadagurin

4. okt

Fyri at vekja áhuga fyri føroyskum bókmentum verður bókadagurin fyri 7. ferð hildin leygardagin 4. oktbr.

Kvöldið fyri er ætlanin at hava kvöldsetu í Sjonleikarhúsinum.

Bókadagsnevndin hevði fund seinasta týskvöld á hotel »Hafnia.« har tosað var um, hvat ið gerast skal fyri at vekja mest møguligan áhuga fyri bókakeypi henda dag.

Avgjørt varð millum annað, at skriva til allar lærarar í Føroyum og biðja teir um henda dag at greiða bórnum frá føroyskum bókmentum.

I bókadagsnevndini eru nú: fyri bókautgevarar Marius, Ziska, frm., fyri bókahandlarnar Finn Winther, fyri bókasøvnini Sverri Fon, fyri blaðmannafelagið Vilhelm Sørensen og fyribils fyri Føroya lærarafelag Jákup Kjeld.

Rádni

varð seldur seinasta leygardag. Føroya Banki keypti fyri 110.000 kr. Tað sigst, at p/f Godtfred í Vági hevur keypt hann aftur frá bankanum.

Havnar brúksfelag

Leiðarin fyri »Havnar brúksfelag« er nú komin. Tað er danin Aksel Skov, ið kom við »Tjaldrinum« seinast. Ætlandi verður brúksfelagið opnað 1. oktbr.

Grønlandsskipini

»Else Basse« fór úr Føroyingahavnini í gjár við umleið 1862 tons. Hann kemur inn á Havnina og síðani beinleiðis til Italiu.

»Knausen« kom til Napoli hósdagin kl. 4. Hann hevði umleið 1933 tons.

Landingar til »Else Basse« í hesi vikuni eru:

Jens Rasmussen	1.990 kg
Viggo Olsen	3.500 —
»Astrid«	18.715 —
»Sildine«	8.280 —
»Svinoy«	12.000 —
»Grønlandsroyndin«	5.510 —
»Kongshavn«	32.000 —
»Greivin«	19.063 —
»Brandur«	3.110 —
»Vesturskin«	162.330 —
»SUSANNE«	
»Grønlandsroyndin«	8.939 —
»Atlantsfarið«	17.800 —
»Immanuel«	12.000 —
»Falkur«	27.830 —
»Suðuroy«	42.800 —

Havborgin

var tvangseld hósdagin. Sjóvinnubankin keypti fyri 61.000 kr. Kvívikar-Tummas bjóðaði 60.000.

ÚR KLAKKSVÍK

Fríggjadagin 12. sept.

TROLARARNIR

Sjúrðarberg, ið roynir í Grönlandi, hevur 100 tons.

Jóannes Patursson er komin úr Grönlandi fullfermdur.

Hallveig Frodadóttir, íslendskur trolari, var inni týsdagin. Kom úr Týsklandi.

Dragaberg er í Onglandi eftir koli. Fer til saltfisk.

SILDASKIPINI

Pállsdrangur á veg inn fullfermdur. Polarstjórnan á veg inn við 5—600 tunnum.

Lilian hevur 550 tunnur.

Dragasund var inni í vikuni við 404 tunnum. Fór av stað aftur týsdagin.

Skálanes er klár at fara til sildaveiðu.

EINSTÖK SKIP

Háenni er farin at royna eftir kalva. Grunningur tekur bátafisk.

Polo skal til Svøríki við sild. Barið komið úr Íslandi við 100 skip.

YMISKT

Hósmorgunin kom Fuglberg inn á Klakksvík við einari svenskarí skonnar Elin, ið hevði fingið maskinskaða 200 fjórðingar úr landi.

Fuglberg hevði fingið 220 tunnur av sild.

Smábátar hava fingið heilt væl av hýsu í vikuni, frá 2—3000 pund um dagin.

5 russisk veiðuskip lógu á Hvannasundi mánadagin.

I dag verður Jóhannes úr Hvalvík 60 ár og Sámál á Bergi 50 ár.

Eiturkoppamálið

Fólk biða í spenningi eftir at fáa nærri at vita um tey tollsvikini, ið fram eru farin og sum nú eru til kanningar hjá myndugleikunum. Møguliga eru peningahæddirnar ikki so ógvuliga stórar, men svikini aftur ímóti ógvuliga grov í forminum.

Vit tosaðu við Hákun Djurhuus, landstýrismann í gjár, men hann sigur, at framvegis var kanningin ikki komin so langt ávegis, at hann kundi geva nakrar upplýsingar. Tað var tó neyvan nógvir dagar, til almenningurin fær veruleikan at kenna.

Duga koltrolararnir til sildaveiði við görnum?

Samrøða við Anton Jacobsen, fyrrverandi trolaraskipara.

Vit vita, at eitt trolarafelag søkti annan av okkara bankum um útgerðarlán til sildaveiðu við einum trolara við görnum.

Upp varð sett ein av ymsum kónum útgerðarmonnum álitandi rakstranaetlan, ið sýndi stórt yvirskot av eini veiði uppá 2000 tunnur við núverandi prísum.

Men lánið fekkst ikki uttan sum vanligt bankalán, t. v. s. við persónligari ella aðrari tryggjan aftanfyrir tryggjanini í veiðini.

Tá ið trolarafelagið hevði givið burtur síni fyrstu næstu veið og eingin nóg góð persónlig tryggjan var at fáa, varð einki burtur úr at trolarin fór á sildaveiðuna.

Hetta má sigast at vera harmiligt, tí sum sildafiskiskapurin hevur tikið seg upp, vildi verið talan um stóran vinning fyri tað veika trolarafelagið.

Ja, tað hevði beinanvegin verið undansloppið.

A. ja! So er her á landi! Øðrvísi er í Noregi.

Har geva bankarnir ikki bara útgerðarlán uttan aðra tryggjan, men teir geva 100 % av tí, ið útgerðin kostar.

Har ligga so heldur ikki skip vegna purrikulda á landi ella klikupolitikk.

Vit hittu nú ein dagin ein gamlan sildaveiðara, harra fyrrverandi trolar-

askipara Anton Jacobsen, Gøtu-Anton kallaður, ið er farin um tey sjúti og situr nú sum eftirlöntur politistur.

Tygum, hoyra vit, hava veitt sild við trolara, bæði í Norðsjónum, við Noreg og undir Íslandi. Hvønn reiðskap brúktu tit? Hvussu gekkst? Vilja tygum ikki gera so væl at greiða okkum eitt sindur frá tí.

— Gaman í, svarar Jacobsen blidliga, og heldur fram:

Jú, eg havi verið til sildaveiðu við trolara og brúkt bæði snurpunót, görn og trol.

Görnini vórðu mest brúkt við Noreg.

Á garnaveiðu við trolara vóru vit 14 menn. Men so saltaðu vit ikki um borð. Vit sigldu inn hvønn dagin.

Skuldu vit salta um borð, haldi eg, at vit skuldu verið minst 20 menn.

Framhald á 4. síðu.

Sild til Svøríkis

I hesum dögum eru tveir sviar her og kanna sildakeypsmöguleikarnar. Fyrsti farmurin, ið teir hava keypt, fer til Svøríkis við Polo, einar 1600 tunnur. I fjór fingi sviar nakað av ringari sild úr Føroyum. I ár eru teir tí ógvuliga varnir og hyggja at hvørjar tundu, teir keypa.

Íslandsprísir

Nókur prísdómir í Íslandi:
Seyðakjöt 30.00 kr. tvípunðið
Smör 48.50 kr. tvípunðið
Margarin 11.00 kr. tvípunðið
Egg 25.75 kr. tvípunðið

